
ՀՈԼՈՎԱԿԱՆ ՈՐՈՇ ԻՄԱՍՏՆԵՐԻ ԱՐՏԱՀԱՅՏՈՒՄԸ
ԻՄՊԱՆԵՐԵՆԻ DE ՆԱԽԴԻՐՈՎ
(Հայերենի հետ զուգադրությամբ)*

ՆԱՐԻՆԵ ՄԵԼՔՈՆՅԱՆ

Բանալի բառեր՝ հոլովական իմաստ, համադրական ձև, վերլուծական ձև, ձևաբանական միավոր, բովանդակության պլան, արտահայտության պլան:

Առարկայի հարաբերությունը գործողության կամ ուրիշ առարկայի հետ տարբեր լեզուներում կարող է արտահայտվել ինչպես համադրական, այնպես էլ վերլուծական ձևերով, ընդ որում այդ երկու եղանակները կարող են գործածվել առանձին-առանձին կամ զուգակցվել: Հայերենում առարկաների հարաբերության իմաստների արտահայտման համար գործածվում են ն՝ համադրական (հոլովածներ), ն՝ վերլուծական ձևեր (կապական կապակցություններ): Հայերենի հոլովական իմաստների իսպաներեն համարժեքներն արտահայտվում են նախդրավոր կապակցություններով, այսինքն՝ վերլուծական եղանակով:

Ստորև ներկայացվող իմաստների քննությունը ցույց է տալիս, որ մի կողմից երկու տարբեր լեզուներով հաղորդակցվող մարդիկ կարող են տարբեր քերականական միջոցներով արտահայտել միևնույն իմաստը, մյուս կողմից՝ ձևաբանական մեկ միավորը կարող է ունենալ բավական կարևոր դեր տարբեր իմաստների արտահայտման գործում:

Իսպաներենում ձևաբանական կարևոր միավորի դեր կատարող նախդիրներից է de նախդիրը, որն այժի է ընկնում գործածության մեծ հաճախականությամբ և մեծ թվով իմաստային հարաբերություններ արտահայտելով՝:

Հայերենի հոլովական իմաստների մասին խոսելիս նախապատվություն ենք տվել յոթ հոլովի տեսությանը՝ համարելով այն բովանդակության պլանի բազմակողմանի ուսումնասիրության և խնդրի քննության համար առավել

---

* Ընդունվել է տպագրության 20. XII. 2018 թ.: ԵՊՀ-ի համեմատական լեզվաբանության ամբիոնի հայցորդ: Հոդվածը տպագրության է երաշխավորել գիտական ղեկավար, բ. գ. թ., դոցենտ Ս. Արբահամյանը (26. XII. 2018 թ.):

¹ Տե՛ս M. Bassols. Sintaxis latina. Madrid, 1967, p. 226.

հարմար տարբերակ: Հոլովական իմաստները ներկայացնում ենք ըստ իսպաներենի de նախդիրով կազմված կապակցությունների կիրառությունների հաճախականության:

1. Պատկանելության իմաստ: Հայերենում պատկանելության իմաստի հիմնական դրսևորումն է “իրական սեփականության իմաստը”²: Արտահայտվում է սեռական հոլովով: Հայերենի պատկանելության իմաստն իսպաներենում առավելագույն ճշգրտությամբ ներկայացնում է de նախդիրը: Ինչպես ասում է լեզվաբան Ֆ. Ռամիրեսը՝ “de նախդիրը գոյականների ստորակարգության բուն նախդիրն է այնպես, ինչպես սեռականն էր գերազանցապես անվանը կից հոլով”³: Օրինակ՝

Զինվորի պարգևը հանձնվեց հետմահու: – El premio del soldado fue otorgado a título póstumo.

Դեսպանատան աշխատակիցները միացան ցուցարարներին: – Los empleados de la embajada se unieron a los manifestantes.

2. Հատկանիշի իմաստ: De նախդիրով արտահայտվում է հայերենի սեռական և գործիական հոլովներով արտահայտվող հատկանիշի իմաստը:

Իսպաներենագիտության մեջ ընդունված է առանձնացնել “հատկանիշի” իմաստի հետևյալ դրսևորումները⁴՝

ա) նույնականություն (monasterio de Tatev – Տաթևի վանք),

բ) անձնական հատկություններ և մտավոր գործընթացներ (la simplicidad del alma – հոգու պարզությունը, deseo de la vida despreocupada – անհոգ կյանքի ցանկություն). այս հատկություններին իսպաներենագիտության մեջ տրվում է “վերացական ստացականության իմաստներ” անվանումը,

գ) վերացական հատկություններ (la dulce armonía de su voz – նրա ձայնի մեղմ ներդաշնակությունը). իսպաներենագիտության մեջ հանդիպում են “ոչ բուն ստացականության իմաստներ” անվանումով,

դ) կոնկրետ հատկություններ (el frescor del jabón – օձառի թարմությունը):

Սեռական հոլովով արտահայտվող հատկանիշի իմաստը Մ. Աբեդյանը ներկայացնում է հետևյալ հինգ կետերով⁵.

• Ինչի որ ընդունակ է մի առարկա, օրինակ՝ կյանքի մարդ – hombre de la vida.

² Մանրամասն տե՛ս Մ. Աբեդյան. Երկեր, հ. 2, Երևան, 1974, էջ 343–349:

³ F. Ramírez. Gramática española. Madrid, 1986, p. 78.

⁴ Մանրամասն տե՛ս A. Granvik. Estudio histórico – comparativo de los usos y la semántica de la preposición DE en español. Helsinki, 2012, p. 105.

⁵ Տե՛ս Մ. Աբեդյան. նշվ. աշխ., էջ 348–349:

• *Բնչի համար որ սահմանված, հատկացված, պիտանի է մի առարկա, օրինակ՝ ուտելու հաց* – pan de comer.

• *Բնչ որ մի բանով լինում է, կատարվում է, օրինակ՝ խաղալու մեքենա* – coche de jugar.

• *Բնչով որ մի բան լինում է, օրինակ՝ ձեռքի աշխատանք* – trabajo de mano.

• *Վիճակ, աստիճան, տարիք և այլն, որ ունի, կամ որի մեջ գտնվում է մի բան, օրինակ՝ նոր ձևի հագուստ* – vestido de forma nueva.

Գործիական հոլովով արտահայտվում է մարդկանց և իրերին բնորոշ հատկությունների իմաստը: Օրինակ՝

Կապույտ աչքերով աղջիկը: – La niña de ojos azules.

Բարձր օձիքով վերնաշապիկ: – Un jersey de cuello alto.

3. Անջատման իմաստ: *Հայերենում անջատման իմաստը բացառական հոլովի գլխավոր գործառույթն է. այստեղ գործ ունենք ելակետի կամ սկզբնակետի, հեռացման կամ անջատման ինչպես ուղղակի, այնպես էլ փոխաբերական իմաստների հետ: Օրինակ՝*

Տնից, հարազատներից հեռացավ առանց որևէ մեկին մի բառ ասելու: – Se fue de casa, de sus familiares sin decirle a nadie alguna palabra.

Այդ ծանր դրությունից դուրս գալու համար ծայրահեղ միջոցների դիմեցին: – Tomaron medidas extremas para salirse de esa situación difícil.

4. Ստորոգելի: *Իսպաներենի de նախդիրով կազմված կապակցությամբ (կիրառվում է “ser + de + գոյական” կայուն կառույցը) արտահայտվում է հայերենի սեռական, բացառական և գործիական հոլովներով արտահայտվող ստորոգելին: Օրինակ՝*

Նա մեծ պաշտոնի էր: – Era de gran posición.

Այս տունը քարից է: – Esta casa es de piedra.

Թխվածքը մրգերով էր: – La torta era de fresa.

5. Մասի և ամբողջի հարաբերության իմաստներ: *Ունենք հարաբերության երկու եզր. մի կողմից կարող է նշվել ամբողջի մասը, մյուս կողմից՝ մասերից կազմված ամբողջը: Առաջին դեպքում ամբողջը, զանգվածը, բազմությունը, որից առանձնացվում, հանվում, վերցվում է մի որոշ մաս, կշիռ, քանակ, նշանակվում է բացառական հոլովով դրված բառով: Օրինակ՝*

Գինուց շատ խմեց: – Bebig mucho de vino.

Երեխաներից երկուսը կամ երեքը: – Dos o tres de los niños.

Երկրորդ դեպքում նշվում են մեկ ամբողջություն կազմող առարկաները և այն ամբողջը, որը կազմված է մասերից: Նշանակվում են սեռական հոլովով դրված բառերով: Օրինակ՝

մահմեդականների բազմություն – muchedumbre de moros,
ոչխարի հոտ – una manada de ovejas,
դպրոցի աշակերտները – los alumnos de la escuela,
ծառի ճյուղերը – las ramas de árbol.

Իսպաներենագիտության մեջ մասի և ամբողջի հարաբերությունը ներկայացվում է մի շարք ենթատեսակներով, որոնք բնութագրվում են հետևյալ կերպ.

ա) Ճշգրիտ մասեր (Aún no habían pasado la mitad del camino cuando el coche se rompió. – *Ճանապարհի կեսն անգամ չէին անցել, երբ ավտոմեքենան փչացավ*): բ) Բաղադրիչ մասեր կամ անդամներ (La puerta de la casa siempre está abierta a los invitados. – *Տան դուռը միշտ բաց է հյուրերի համար*): գ) Պատահական (հատուկենտ) մասեր (Los agujeros del viejo techo no se pudo repararse. – *Հին տանիքի անցքերը հնարավոր չեղավ վերանորոգել*): դ) Վերացական և (կամ) ոչ պարտադիր մասեր (Esferas de la vida pública de nuestro estado necesitan consolidarse. – *Մեր պետության հանրային կյանքի ոլորտները համախմբման կարիք ունեն*): ե) Մարմնի մասեր (La mano de su hijo se ha rotado ya hace tres veces. – *Իր տղայի ձեռքն արդեն երեք անգամ կոտրվել է*): զ) Անորոշ քանակ (մասեր, մասնաբաժիններ) (En la mesa estaba puesto sólo cuatro raciones de pan. – *Սեղանին դրված էր ընդամենը հացի չորս մասնաբաժին*): Առաջին չորս ենթատեսակները հայտնի են “մասի և ամբողջի իմաստներ” անվանումով⁶:

6. Նյութի իմաստ: *Կարող է արտահայտվել բացառական և գործիական հոլովներով գործածված բառերով, որոնք ցույց են տալիս այն առարկաները, որոնցից բաղադրվում է մեկ այլ առարկա: Օրինակ՝*

Ոսկուց և արծաթից (պատրաստված) թագ – corona de oro y de plata.
Ցորենի ալյուրից հաց – pan de harina de trigo.
Մսկով աղցան – ensalada de seta.

7. Ծագման իմաստ: *De նախդիրի մյուս գործառույթը հայերենի սեռական և բացառական հոլովներով արտահայտվող ծագման իմաստի արտահայտումն է: Սեռական հոլովով արտահայտվող ծագման իմաստը առարկայի կամ անձի առաջացման աղբյուրն է: Օրինակ՝*

Ծերունու միակ զավակը լքեց հայրական օջախն ու տուն չվերադարձավ: – El Onico hijo del anciano se ausentó de la casa de su padre y no volvió a casa.

⁶ *Sté u G. G a y a. Curso superior de sintaxis española. México, 1943, pp. 246–250.*

Իսպաներենագիտության մեջ ծագման իմաստը ևս ներկայացվում է մի շարք ենթատեսակներով՝

ա) Մարդկանց ծագման վայր (los famosos poetas de España – *Իսպանիայի հայտնի բանաստեղծները*): բ) Իրերի ծագման վայր (yerba de India – *Հնդկաստանի խոտը*): գ) Մարդու և վայրի անվանումներ (Martín Alfonso de Toledo – *Մարտին Ալֆոնսո տոլեդացի*, Don Quijote de la Mancha – *Դոն Կիխոտ Լամանչացի*): դ) Վերացական սերում (la algazara de la casa – *տան աղմուկը*): ե) Կոնկրետ աղբյուր/արձակող օբյեկտ/ (los rayos del sol – *արևի ճառագայթները*): զ) Մարդկային գործողություն (las consecuencias de su comportamiento – *նրա պահվածքի հետևանքները*): է) Անմիջական սերում (la madre de Jesucristo – *Հիսուս Քրիստոսի մայրը*): ը) Բարեկամական հարաբերություն (el niño de mi hija – *իմ դստեր երեխան*): թ) Կոնկրետ նյութ (el pan de trigo – *ցորենի հաց*): ժ) Պարունակության մեջ առկա նյութ (edificio de piedra – *քարի շենք*): ի) Տեսակ, սերում (los polvos de arroz – *բրնձի փոշի*):

Բացառական հոլովով ցույց է տրվում մի առարկա, որից ստեղծվում է մեկ այլ առարկա: Օրինակ՝

Ավերակներից տուն սարքեցին: – Construyeron una casa de las ruinas.

8. Տարածական իմաստ: *Իսպաներենի de նախդիրով կազմված կապակցություններով արտահայտվում են նաև հայերենի սեռական, բացառական և գործիական հոլովներով կազմված տարածական իմաստներ:*

Սեռական հոլովով արտահայտվում է այն տեղի իմաստը, որտեղ գտնվում է մի առարկա: Մ. Աբեդյանը նշում է, որ տեղի նշանակությամբ կիրառվում են ինչպես մարդու և կենդանիների մարմնի մասեր ցույց տվող անունները, այնպես էլ տեղ ցույց տվող բառերը՝⁷: Օրինակ՝

Քաղաքի ու մարզերի ուսանողները մասնակցեցին համագումարին: – Los estudiantes de la ciudad y de las regiones participaron nctivamente en el consejo estudiantil.

Մինչև մահ մատի մատանին չհանեց: – Hasta la muerte no se quitó el anuelo de dedo.

Բացառական հոլովով արտահայտվում է այն տեղի իմաստը, որտեղից սկիզբ է առնում գործողությունը կամ շարժումը (տեղի այս իմաստի մեջ որոշակի չափով զգացվում է բացառական հոլովի ընդհանուր՝ անջատման իմաստը): Այս իմաստը կարող է արտահայտվել նաև մարդկանց ու կենդանիների մարմնի զանազան մասերը ցույց տվող բառերով: Օրինակ՝

⁷ Տե՛ս A. Granvik. Նշվ. աշխ., էջ 234–268:

⁸ Մանրամասն տե՛ս Մ. Աբեդյան. նշվ. աշխ., էջ 347:

Նրա աչքերից արցունք էր կաթում: – Lngrimas goteaban de sus ojos.

Աշխատանքից հոգնած վերադարձավ: – Regresg cansado del trabajo.

Կախվել էր մոր շորերից և լաց էր լինում: – Había colgado de la ropa de su madre y estaba llorando.

Ծնունդից է գալիս: – Viene del cumpleaños.

Այն տեղի իմաստը, որի վրայով, միջով, եզրով, հարևանությամբ անցնում է մի առարկա, հայերենում արտահայտվում է գործիական հոլովով (տեղի այս իմաստի մեջ որոշակի չափով զգացվում է գործիական հոլովի ընդհանուր միջոցի իմաստը): Իսպաներենում համարժեք իմաստն արտահայտվում է de նախդիրով կազմված a través de և por vía de նախդրավոր դարձվածքներով: Օրինակ՝

Երբ ես քսաներկու տարեկան էի, ամբողջ երկրով շրջագայեցի: – Cuando tenía veintidos años, viajé a través de todo el país.

9. Ժամանակի իմաստ: *De նախդիրով արտահայտվող ժամանակի իմաստը համապատասխանում է ժամանակի իմաստի՝ հայերենի հայցական և բացառական հոլովներով արտահայտվող համապատասխան իմաստներին:*

De նախդիրով կազմված a lo largo de նախդրավոր դարձվածքով արտահայտվում է հայցական հոլովով արտահայտվող ժամանակի իմաստը՝ այն ժամանակամիջոցը, որի սկզբից մինչև վերջ ձգվում է գործողությունը: Օրինակ՝

Երկու տարի շարունակ փորձում էր համալսարան ընդունվել: – A lo largo de dos años estaba tratando de ingresar a la universidad.

Բացառական հոլովի դեպքում ունենք a partir de նախդրավոր դարձվածքով արտահայտված ժամանակի իմաստ, որ ցույց է տալիս ժամանակային սկզբնակետ: Օրինակ՝

Այսօրվանից սկսվեցին դպրոցականների գարնանային արձակուրդները: – A partir de hoy, comenzaron los recesos de primavera de los escolares.

10. Գործողություն կատարողի (փոխակերպված ենթակայի) իմաստ: *Գործողություն կատարողի՝ de նախդիրով արտահայտվող իմաստը համապատասխանում է հայերենի սեռական և հազվադեպ՝ ուղղական հոլովներով արտահայտվող համապատասխան իմաստներին: Օրինակ՝*

Եղանակի վատթարացման հետևանքով դպրոցում դասերը հետաձգվեցին: – Las clases escolares se aplazaron como resultado del deterioro del clima.

Թռիչքները հետաձգվելու պատճառով օդանավակայանում մարդկանց հոծ բազմություն էր կուտակվել: – Debido a la demora de los vuelos, una gran multitud de personas se había acumulado en el aeropuerto.

Գործողություն կատարողի իմաստ է արտահայտվում նաև ներգործող խնդրով:

De նախդիրով արտահայտվող ներգործող խնդրի իմաստը համապատասխանում է այս իմաստի՝ հայերենի բացառական և գործիական հոլովներով արտահայտվող համապատասխան իմաստներին: Բացառական հոլովով արտահայտվում է գործողությունը կատարողի իմաստը, որից այդ գործողությունն անցնում է քերականական ենթակային: Տրամաբանական ենթական բացառականով դրված առարկան է, սակայն քերականորեն դա ներգործող խնդիր է և ոչ թե ենթակա: Օրինակ՝

Միրված էր բոլոր նրան ճանաչողներին: – Era amado de todos los que le conocían a él.

Ներգործող խնդիրը որոշ բայերի հետ դրվում է գործիական հոլովով: Օրինակ՝

Բլուրները ծածկված էին խիտ անտառներով: – Las colinas estaban cubiertas de bosques densos.

11. Գործողությունը կրողի (ուղիղ խնդրի) իմաստ: Լրացումը ցույց է տալիս այն առարկան, որը կրում է լրացալի ցույց տված գործողությունը⁹: De նախդիրով արտահայտվող այս իմաստը հայերենում արտահայտվում է սեռական հոլովով: Օրինակ՝

Գիտաժողովի կազմակերպումը նրանից երկար ժամանակ պահանջեց: – La organización de la conferencia exigió mucho tiempo de ello.

12. Պատճառի ու հիմունքի իմաստներ: De նախդիրով կազմված կապակցություններով արտահայտվող պատճառի ու հիմունքի իմաստները համապատասխանում են հայերենի բացառական և գործիական հոլովներով արտահայտվող իմաստներին: Օրինակ՝

Տանջվում էր գլխացավից: – Estaba sufriendo del dolor de la cabeza.

Դողում էր ցրտից: – Estaba tiritando del frío.

Երեխան մորը ճանաչեց ձայնից: – El niño reconoció a su madre de la voz.

Օրենքները հանրաքվեի են դրվում Ազգային ժողովի կամ Կառավարության առաջարկով: – Las leyes se someten a referéndum a propuesta de la Asamblea Nacional o del Gobierno.

13. Համեմատության իմաստ: Առարկաների համեմատումը կատարվում է դրանց որևէ հատկության առնչությամբ: Այն առարկան նշանակող բառը, որի հետ համեմատվում է մի ուրիշ առարկա, հայերենում դրվում է բացառա-

⁹ Տե՛ս S. R. Lacuesta, E. B. Gisbert. La derivación nominal. Madrid, 1999, p. 4583.

կան հոլովով, որին համապատասխանում է իսպաներեն de նախդիրով կապակցությունը: *Օրինակ՝*

Ժամանակակից շենքերը, չնայած բարձրահարկ լինելուն, ավելի ապահով են հին շենքերից: – Los edificios modernos, aunque siendo de gran altura, son mns seguros de los edificios antiguos.

14. Վերաբերության իմաստ: *De նախդիրով արտահայտվող վերաբերության իմաստը համապատասխանում է հայերենի բացառական հոլովով արտահայտվող համապատասխան իմաստին: Գործածվում է սասցական և մտածական բայերի պահանջով, ցույց տալիս, թե ինչի, ում մասին է խոսքը:* *Օրինակ՝*

Խոսում էր ինչ-որ նախագծից: – Hablaba de un proyecto.

Անհանգստանում էին ամեն մի մանրուքից: – Se ocuparían de todos los detalles.

15. Միջոցի իմաստ: *Հայերենում գործիական հոլովով ցույց է տրվում այն առարկան, որի միջոցով, միջամտությամբ, միջնորդությամբ կատարվում է գործողությունը: Այդ իմաստն իսպաներենում արտահայտվում է “de + գոյական” և “a través de, por vía de + գոյական” կադավարներով: Օրինակ՝*

Նա հպարտ էր իր հարազատներով: – Estaba orgulloso de sus parientes.

Նայում էր հեռադիտակով: – Miraba a través del telescopio.

Այդ գյուղ կարելի է հասնել քանդված կամրջով: – A ese pueblo se puede llegar por vía del puente destruido.

16. Ձևի իմաստ: *Հայերենում արտահայտվում է գործիական հոլովով, որի համարժեք իսպաներեն կառույցը կազմվում է “de + գոյական” կադավարով: Օրինակ՝*

Իր ամբողջ ուժով հարվածեց դռանը: – Golpeó a la puerta de toda su fuerza.

17. Սահմանափակման իմաստ: *Այս իմաստը հայերենում արտահայտվում է բացառական և գործիական հոլովներով, որոնց համապատասխանում են իսպաներենի de նախդիրով կազմված նախդրավոր կապակցություններ: Եթե սահմանափակման իմաստ արտահայտող բացառական հոլովով ցույց է տրվում այն առարկան, որից վերցվում է որևէ հատկություն, ապա գործիական հոլովով առավել հաճախ գործածվում են մարդու տարիքի, բնավորության, վարք ու բարքի, սովորությունների հետ կապված բառերը: Օրինակ՝*

Թվաբանությունից շատ ուժեղ էր, բայց հումանիտար առարկաներից բան չէր հասկանում: – Era muy fuerte en la aritmética, pero no entendía nada de los temas humanitarios.

Մասնագիտությամբ բժիշկ էր, բայց ամեն գործ անում էր առանց որևէ դժգոհության: – Era un médico de profesión, pero estaba haciendo todo sin ninguna insatisfacción.

Իրականում տարիքով փոքր էր, բայց արտաքուստ մեծ էր երևում: – Realmente era joven por la edad, pero se veía mayor de la apariencia.

18. Բացահայտման իմաստ: *Բացահայտման իմաստը կարող է արտահայտվել հայերենի բոլոր հոլովներով, քանի որ բացահայտիչն ու բացահայտյալը մեծ մասամբ հոլովական համաձայնություն են ունենում: Հետևաբար, վերը նշված բոլոր իմաստներով գործածված գոյականները կարող են ունենալ համապատասխան հոլովով բացահայտիչ: Իսպաներենում de նախդիրով արտահայտվում են հայերենի սեռական և բացառական հոլովներով արտահայտվող բացահայտման իմաստի համարժեքները: Օրինակ՝*

Լևոն Մադոյանի՝ հայտնի դուդուկահարի հարյուրամյակին նվիրված միջոցառում կազմակերպվեց: – Se organizg un evento dedicado al cien aniversario de Levgn Madoynn, del famoso jugador de duduk.

Հեռացավ Հայաստանից՝ իր օրրանից: – Se fue de Armenia, de su cuna.

Այսպիսով, քննություն առնելով հայերենի հոլովական իմաստները, որոնք իսպաներենում արտահայտվում են de նախդիրով կազմվող կապակցություններով, տեսնում ենք հետևյալ հարաբերակցությունները.

1. *հայերենում կան հոլովական իմաստներ, որոնց արտահայտման համար իսպաներենում de նախդիրը հիմնական միջոցն է: Դրանք են պատկանելության, հատկանիշի, անջատման, մասի ու ամբողջի հարաբերության, ծագման և բացահայտման իմաստները,*

2. *կան նաև հոլովական իմաստներ, որոնք թեև կարող են de նախդիրով արտահայտվել, բայց ավելի հաճախ պահանջում են այլ նախդիրների գործածություն: Դրանք են ստորոգելիի, նյութի, տարածական, ժամանակի, գործողություն կատարողի, գործողությունը կրողի, պատճառի ու հիմունքի, համեմատության, վերաբերության, միջոցի, ձևի, սահմանափակման իմաստները,*

3. *իսպաներենի de նախդիրն արտահայտում է հայերենի հոլովական իմաստներն ավելի հաճախ առանձին, երբեմն էլ նախդրավոր կապակցությունների կազմում, որոնցով միայն արտահայտվում են տարածական, ժամանակի, պատճառի, հիմունքի և միջոցի իմաստները:*

Նարինե Մելքոնյան – գիտական հետաքրքրությունը՝ լեզվաբանություն: 7 հոդվածի հեղինակ է: nar_melq@yahoo.com

REFERENCES

- A. Granvik. Estudio histórico – comparativo de los usos la semántica de la preposición DE en español. Helsinki, 2012 (En Español).
- F. Ramírez. Gramática española. Madrid, 1986 (En Español).
- M. Bassols. Sintaxis latina. Madrid, 1967 (En Español).
- M. Abegh'yan. Ye'rker, h. Z, Ye'rev'an, 1974 (In Armenian).
- S. Gaya. Curso superior de sintaxis española. México, 1943 (En Español).
- S. Lacuesta. E. Gisbert. La derivación nominal. Madrid, 1999 (En Español).

ВЫРАЖЕНИЕ НЕКОТОРЫХ ПАДЕЖНЫХ ЗНАЧЕНИЙ ИСПАНСКИМ
ПРЕДЛОГОМ DE
(В сопоставлении с армянским)

НАРИНЕ МЕЛКОНЯН

Резюме

Ключевые слова: падежное значение, синтетическая форма, аналитическая форма, морфологическая единица, план содержания, план выражения.

Значения, выражающиеся в армянском языке падежными формами, в испанском выражаются аналитически – предложными конструкциями. В образовании испанских форм, эквивалентных разным падежам армянского, часто используется предлог de.

Одна и та же морфологическая единица в обоих языках может играть очень важную роль в выражении разных значений, и наоборот, одно и то же значение может выражаться различными грамматическими средствами. Например, многие семантические эквиваленты родительного, отложительного и творительного падежей (с незначительными количественными различиями), выражающие большое число разных значений в армянском, в испанском образуются с помощью предлога de, отличающегося высокой частотностью употребления.

Нарине Мелконян – соискатель кафедры сравнительной лингвистики ЕГУ. Научные интересы: лингвистика. Автор 7 статей. nar_melq@yahoo.com

EXPRESSION OF SOME CASE MEANINGS BY SPANISH
PREPOSITION “DE”
(in comparison with the Armenian)

NARINE MELKONYAN

S u m m a r y

Key words: declensional meaning, synthetic form, analytical form, morphological unit, content plane, expression plane.

Meanings expressed in Armenian language by declensional forms, in Spanish are expressed analytically by prepositional constructions. In the formation of Spanish forms equivalent to different cases in Armenian, the preposition “de” is often used.

The same morphological unit can play a very important role in the expression of various meanings in both languages and vice versa – the same meaning can be expressed by different grammatical means. For instance, many semantic equivalents of Ablative, Genitive and Instrumental cases (with insignificant quantitative differences), expressing a large number of different meanings in Armenian, are formed in Spanish by the preposition “de”, standing out with its obviously high frequency of usage.

*Narine Melkonyan – Extern PhD student at the YSU Chair of Comparative Linguistics.
Scientific interests: Linguistics. Author of 7 articles. nar_melq@yahoo.com*